

Industri

1. Industriens betydning for den danske økonomi

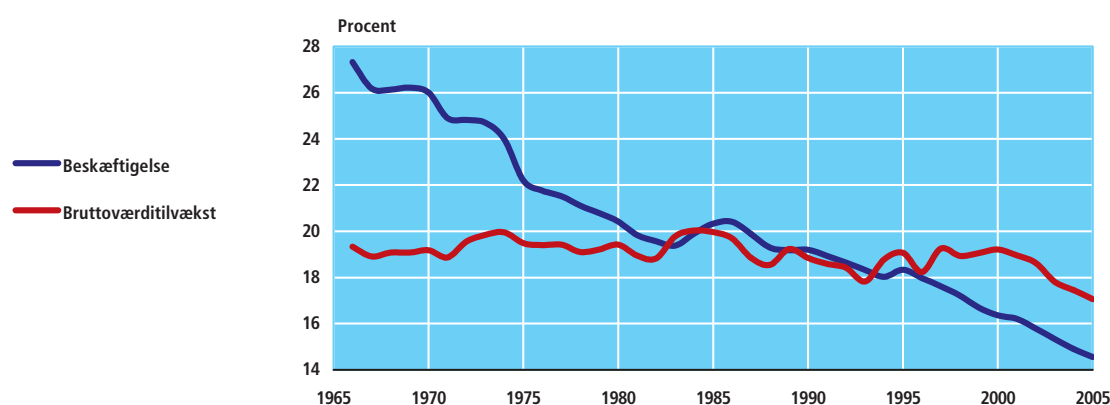
Industrien skaber en femtedel af samfundets værditilvækst

Industriens betydning i den samlede danske økonomi kan beskrives med centrale tal fra nationalregnskabet. Industrien repræsenterede frem til 1980 en nogenlunde konstant andel af erhvervenes samlede værditilvækst på 19 pct. Herefter er erhvervens andel faldet ganske jævnt ned til et niveau på 17 pct. i 2005.

Industriens andel af den samlede beskæftigelse aftagende

Industriens andel af den samlede beskæftigelse har været markant aftagende fra 27 pct. i 1966 til 19 pct. i 1983. Erhvervens betydning for beskæftigelsen steg igen frem til 1986, hvorefter der har været en jævnt stigende tendens frem til 2005, hvor industrien repræsenterede 14 pct. af den samlede beskæftigelse.

Figur 1 Industriens andele af de samlede erhverv

2. Industriens konjunkturudvikling

Industriproduktion

Industriens produktion kan belyses ved et produktionsindeks, der opgøres i faste priser. Perioden 1990-2005 dækker en række forskellige konjunkturforløb, som afspejles i produktionsindekset.

1990-2000

Perioden 1990-1991 var karakteriseret ved en beskeden økonomisk vækst, som var væsentligt påvirket af Golfkrisen. I efteråret 1992 fulgte en konjunkturtilbagegang i kølvandet på den internationale valutauro. Det følgende konjunkturopsving medio 1993, toppede i foråret 1995 og blev fulgt af en vækstpause på ca. et halvt år. Vækstpausen blev afløst af en fornyet vækst i 1996 og 1997, men i 1998 tabte den danske økonomi pusten efter den mere eller mindre uafbrudte opgang i fem år. Industriproduktionen steg igen i løbet af 1999 og 2000, hvilket skyldtes gunstige internationale konjunkturer.

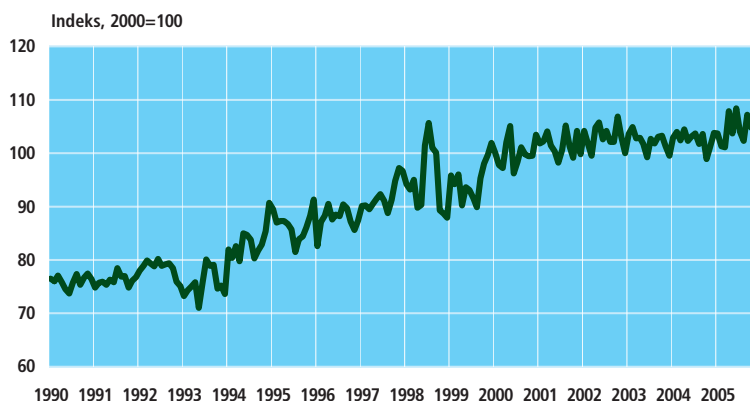
2001-2004

Afmatningen i verdensøkonomien fra 2001 påvirkede den danske industriproduktion, som også kun steg meget beskedent i 2002 og 2003. Tendensen er fortsat i 2004 og yderligere påvirket af den markante svækkelse af den amerikanske dollar.

2005

I 2005 var den danske industriproduktion igen i vækst, hvilket primært skyldes en stigning i industrieksporten.

Figur 2 Industriens produktion, sæsonkorrigerede værdier

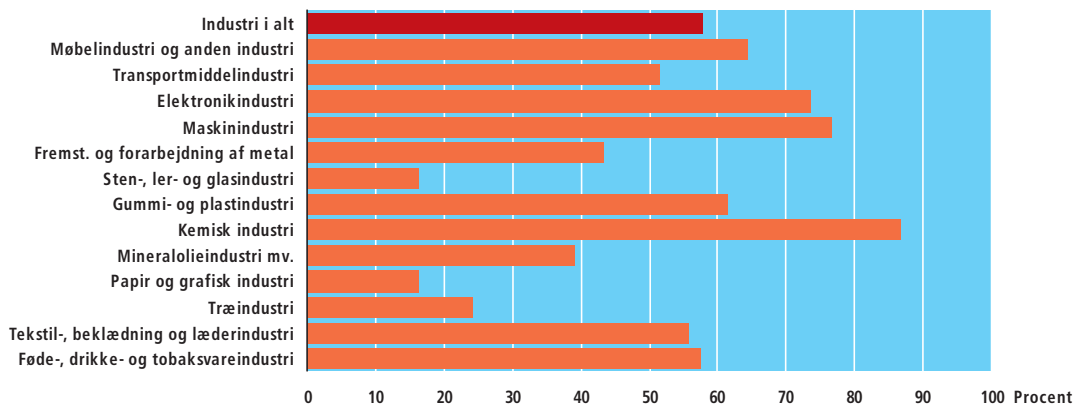
3. Industriens eksport

Industriens eksportandel

Eksportmarkederne har stor betydning for den danske industri. I 2005 udgjorde eksportomsætningen 58 pct. af den samlede industriomsætning.

Industriens eksportandel svinger meget fra branche til branche. I *papir og grafisk industri* og *sten-, ler- og glasindustri* var eksportandelen i 2005 på 16 pct., mens *elektronikindustri*, *maskinindustri* og *kemisk industri* havde meget høje eksportandele på 74 pct., 77 pct. og hele 85 pct.

Figur 3 Industriens eksportandel fordelt på brancher 2004

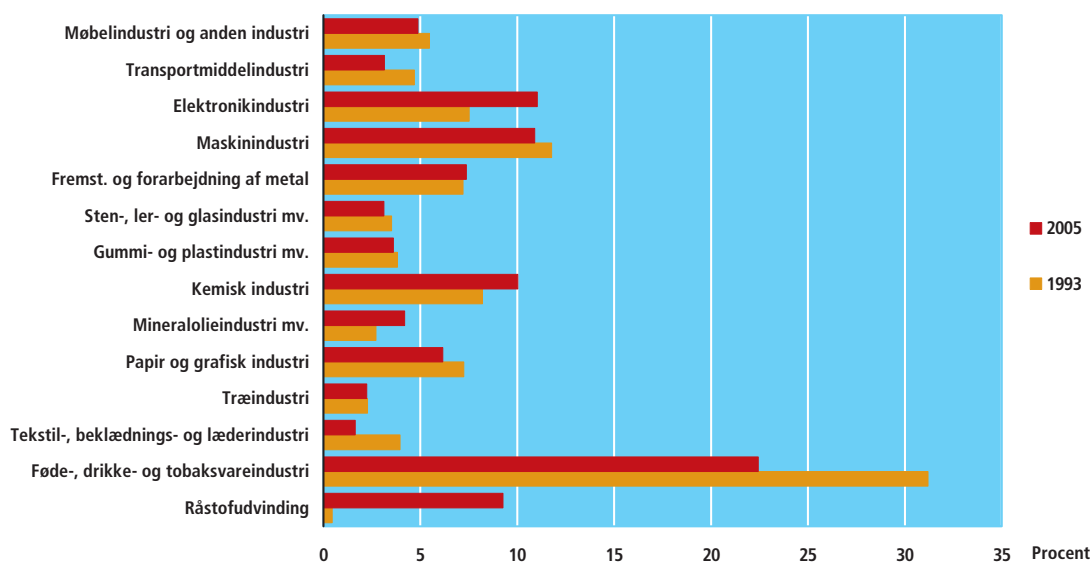
Anm. Data for branchen råstofudvinding offentliggøres ikke af diskretionshensyn

4. Industriens omsætning fordelt på hovedbrancher

Industriens brancheprofil i 2005

Siden 1993 er industriens samlede omsætning (i løbende priser) for virksomheder med mindst ti beskæftigede steget fra 344 mia. kr. til 606 mia. kr. i 2005. *Føde-, drikke- og tobaksvareindustrien* stod for næsten en fjerdedel af industriens samlede omsætning og var dermed den største omsætningsandel. Herefter fulgte *elektronikindustri*, *maskinindustri* og *kemisk industri* med hver ca. 10 pct., mens *papir- og grafisk industri* og *fremstilling og forarbejdning af metal* hver omsatte for ca. 7 pct. af industriens samlede omsætning. *Råstofudvinding* udgjorde 9 pct. af industriens samlede omsætning.

Figur 4 Industriens omsætning fordelt på brancher

Vækst i elektronik- og medicinalindustrien

Dansk industris brancheprofil er ikke radikalt ændret siden 1993, hvor *Føde-, drikke- og tobaksvareindustri* også dengang var den mest dominerende hovedbranche. Branchen har dog mistet relativ betydning, idet dens andel af den samlede omsætning er faldet fra næsten en tredjedel til under en fjerdedel. Til gengæld er andre hovedbrancher steget i relativ betydning. Det er i særlig grad *elektronikindustri* og *kemisk industri*, som omfatter medicinalindustrien, der har øget deres andele fra 8 til 10 pct. af den samlede industriomsætning. Begge disse hovedbrancher er bl.a. karakteriseret ved at være relativt teknologi- og forskningstunge.

5. Koncentrationsgraden på virksomheder og varegrupper

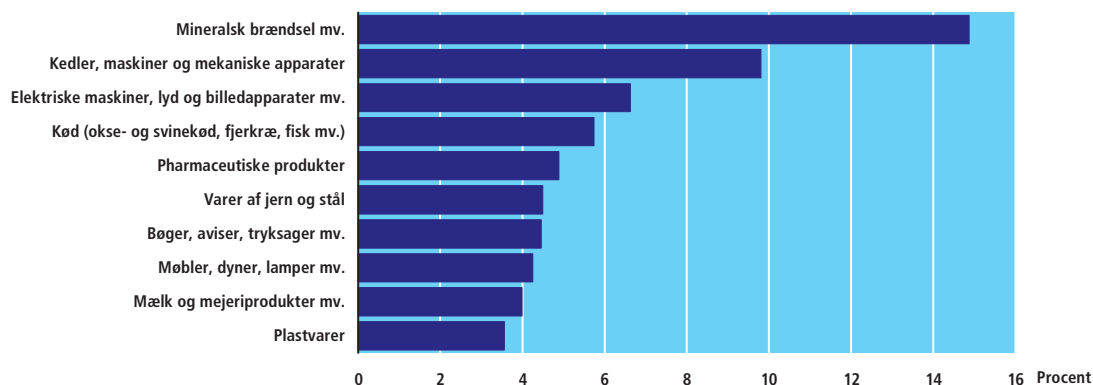
Koncentration på industrivirksomheder

Industriens tre største virksomheder bidrog med 11,6 pct. til industriens samlede omsætning, mens de ti største virksomheder bidrog med 21,4 pct. Koncentrationsgraden, dvs. hvor stor en andel af den samlede omsætning der kommer fra et begrænset antal virksomheder, varierer meget fra branche til branche. Således er omsætningen især koncentreret på ganske få store virksomheder, hvad angår *mineralolieindustrien* (de tre største virksomheder bidrog i 2005 med 99,8 pct. af den samlede omsætning), *tobaksindustrien* (de tre største virksomheder bidrog med 90,1 pct.), *mejerier og isfabrikker* (de tre største virksomheder bidrog med 90,1 pct.) samt *læder- og fodtøjsindustrien* (de tre største virksomheder bidrog med 90,0 pct.). Brancher kendetegnet ved en meget lille koncentration af store virksomheder er eksempelvis *fremstilling af byggematerialer af metal*, hvor de ti største virksomheder stod for 20,2 pct. af den samlede omsætning i 2005.

Industriproduktionen fordelt på varer

Produktionen af industriprodukter kan inddeles i knap 100 overordnede varegrupper, hvor de 10 mest producerede varegrupper i Danmark i 2005 fremgår af figur 5. *Mineralsk brændsel mv.* udgjorde 14,9 pct. af industriens omsætning, mens *Kedler, maskiner og mekaniske apparater* udgjorde 9,8 pct.

Figur 5 De 10 mest producerede industrivaregrupper som andel af industriens samlede salg 2005

Produktionen af industriprodukter kan inddeles i endnu mere detaljerede varegrupper, hvoraf der i alt eksisterer ca. 10.000. I denne opgørelse har *produktion af svinekød* en fremtrædende plads ligesom *lægemidler*, *gasolier* og *vindmøller*. En oversigt over de 25 mest producerede detaljerede varegrupper i dansk industri er vist i tabel 318.

Tabel 292

Industriens omsætning fordelt efter brancher og koncentration 2005

DB03	Branche	Total- omsætning	Omsætningsandele	
			De tre største	De ti største
		mio. kr.	pct.	
1009+2	Råstofudvinding og industri	606 066	10,8	24,4
1009	Råstofudvinding	56 118	79,9	96,2
2	Industri	549 947	11,6	21,4
15009	Føde-, drikke-, tobaksvarerindustri	135 963	35,6	49,9
151000	Slagterier mv.	39 011	73,2	89,4
155000	Mejerier og isfabrikker	25 211	90,1	96,0
158909	Anden fødevarerindustri	56 579	14,4	31,2
159000	Drikkevarerindustri	11 081	75,0	96,0
160000	Tobaksindustri	4 082	90,1	100,0
17009	Tekstil- og læderindustri	9 914	17,4	34,6
170000	Tekstilindustri	6 518	25,9	46,3
180000	Beklædningsindustri	2 914	25,6	53,4
190000	Læder- og fodtøjsindustri	482	90,0	100,0
20000	Træindustri	13 570	22,6	47,0
21009	Papir- og grafisk industri	37 322	9,0	23,5
210000	Papirindustri	10 121	23,2	52,7
221200	Udgivelse af dagblade	8 223	39,4	75,1
221309	Udgiver- og forlagsvirksomheder ekskl. dagblade	8 936	28,5	54,8
222009	Trykkerier mv.	10 228	14,5	31,4
23000	Mineralolieindustri mv.	25 411	99,8	100,0
24000	Kemisk industri	60 788	47,8	69,1
241009	Fremstilling af kemiske råstoffer	9 558	65,1	88,6
243009	Fremstilling af maling, sæbe, kosmetik mv.	16 184	34,8	62,0
244000	Medicinalindustri	35 046	81,1	96,2
25000	Gummi- og plastindustri	21 889	19,3	34,4
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	18 929	17,8	38,3
261009	Glas- og keramisk industri	2 930	38,8	75,7
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	15 999	21,0	45,1
27009	Fremstilling og forarbejdning af metal	44 648	9,0	19,6
270000	Fremstilling af metal	8 933	38,3	71,4
281009	Fremstilling af byggematerialer af metal	18 886	9,4	20,2
286009	Fremstilling af håndværktøj, metalemballage mv.	16 830	15,7	30,5
29000	Maskinindustri	66 050	21,5	32,8
291000	Fremstilling af skibsmotorer, kompressorer mv.	23 827	59,5	81,3
292000	Fremstilling af maskiner til generelle formål	20 818	11,7	29,2
293000	Fremstilling af landbrugsmaskiner	4 403	35,5	60,3
294009	Fremstilling af maskiner til industri mv.	14 071	11,7	27,0
297000	Fremstilling af husholdningsapparater	2 930	49,8	83,2
30009	Elektronikindustri	66 830	22,3	40,1
300009	Fremstilling af edb-udstyr, el-motorer mv.	39 802	35,6	60,6
320000	Fremstilling af telemateriel mv.	9 276	45,9	69,5
330000	Fremstilling af medicinsk udstyr, instrumenter	17 753	24,0	48,8
35009	Transportmiddelindustri	19 075	39,7	64,4
351000	Skibsværfter og bådebyggerier	6 658	80,4	92,7
352009	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe	12 417	31,0	63,5
36000	Møbelindustri og anden industri	29 557	30,0	48,9
361000	Møbelindustri	20 648	26,4	42,7
365009	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	8 909	73,5	87,3

📌 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2007.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/oms2

Tabel 293

Produktionsindeks for industrien

		2004	2005
		2000 = 100	
1009+2+4009	Råstofudvinding, industri og energiforsyning	103,2	104,9
1009+2	Råstofudvinding og industri i alt	102,7	104,9
1009	Råstofudvinding	107,3	111,9
2	Industri i alt	102,0	103,8
15009	Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	110,8	109,6
151000	Slagterier mv.	98,3	97,7
155000	Mejerier og isfabrikker	96,0	95,6
158909	Anden næringsmiddelindustri	126,8	126,3
159000	Drikkevarerindustri	112,9	109,4
160000	Tobaksindustri	83,0	77,6
17009	Tekstil- og læderindustri	67,5	65,5
170000	Tekstilindustri	82,4	80,2
180000	Beklædningsindustri	61,3	60,1
190000	Læder- og fodtøjsindustri	13,7	10,8
20000	Træindustri	101,4	106,8
21009	Papir- og grafisk industri	93,0	93,3
210000	Papirindustri	89,8	88,5
221200	Udgivelse af dagblade	94,3	97,3
221309	Udgiver- og forlagsvirksomhed ekskl. dagblade	90,9	94,7
222009	Trykkerier mv.	95,8	92,8
23000	Mineralolieindustri mv.	99,0	117,2
24000	Kemisk industri	97,5	108,8
241009	Fremstilling af kemiske råstoffer	93,6	92,8
243009	Fremstilling af maling, sæbe, kosmetik mv.	94,0	101,5
244000	Medicinalindustri	100,1	117,2
25000	Gummi- og plastindustri	100,8	108,7
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	94,3	99,0
261009	Glas- og keramisk industri	87,7	86,8
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	96,0	102,3
27009	Fremstilling og forarbej. af metal	101,7	94,9
29000	Maskinindustri	105,4	100,1
30009	Elektronikindustri	108,9	117,6
35009	Transportmiddelindustri	97,0	112,5
351000	Skibsværfter og bådebyggerier	92,9	103,5
352009	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe	99,6	118,3
36000	Møbelindustri og anden industri	105,3	103,9
361000	Møbelindustri	92,1	91,1
365009	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	149,0	146,1
4009	Energi- og vandforsyning	112,3	105,6

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/prod01

Tabel 294

De mest producerede varer

	2004	2005
	tusinde kr.	
Produktion i alt	493 541 373	538 356 485
Jordolie og rå olier hidhørende fra bituminøse mineraler, undtagen i form af kondensater af naturgas	28 078 631	39 485 011
Gasolier, undt til behandling el omdannelse ved bestemte processer, indhold af svovl max 0,05 vægt%	7 809 451	11 952 256
Lægemidler, med insulin, detailpakning	8 157 870	11 328 469
Vindmøller, effekt større end 750 kVA	7 441 736	9 169 199
Naturgas, i gasformig stand	6 315 142	8 729 806
Lægemidler, detailpakning, undt med antibiotika, hormoner, alkaloider, vitaminer og jodforbindelser	7 155 637	7 820 672
Kød af tamsvin, udbenet, frosset, undt. skinke, bov, forende, kam, brystflæsk og stykker deraf	8 436 515	7 299 562
Dagblade, udgivet mindst 4 gange ugentlig, fra forlag, ikke trykt i eget trykkeri	4 075 864	5 737 826
Kød af tamsvin, udbenet, fersk/kølet, skinke, bov, kam, forende, brystflæsk og stykker deraf	5 226 121	5 454 368
Motorbenzin af lette olier, blyindhold max 0,013 g pr l, oktantal min 95 u 98	3 932 839	5 056 865
Skinke og stykker deraf, af tamsvin, ikke udbenet, fersk/kølet	4 032 269	4 412 482
Vindmøller, effekt over 375 og max 750 kVA	2 298 885	4 298 954
Varer af jern og stål, ikke andetsteds nævnt	3 590 416	4 198 401
Roll-On/Roll-Off og andre containerskibe, søgående, nye	2 701 206	3 929 544
Foderstoffer, til svin	3 894 256	3 908 089
Enzymer, enzymkoncentrater og tilberedte enzymer, undt osteløbe, lipoprotein lipase og aspergillus alkaline protease	3 854 787	3 884 970
Jern og stålkonstruktioner samt dele, hovedsagelig af plader, undt. porte, skorstene og loftsplader med fals	3 995 504	3 392 234
Varer af plast (ej plastfolie), ikke andetsteds nævnt	3 122 674	3 321 709
Bøger (ej ordbøger og leksika), også i hæfter, fra forlag, ikke trykt i eget trykkeri	3 042 433	3 301 660
Varer af glasfibre til vindmøller	1 700 044	3 080 101
Lægemidler, med hormoner (undt insulin og corticosteroide hormoner), detailpakning	2 714 361	2 990 711
Kanyler, katedre, nåle o l, undt sprøjter, injektionsnåle af metal og suturnåle	2 383 284	2 854 620
Køkkenelementer, af træ	2 532 271	2 848 656
Insulin og salte deraf	2 844 754	2 735 961
Høreapparater, undtagen dele og tilbehør	2 818 567	2 698 735

Anm. 1 Varer kan være undtaget fra tabellen af diskretionsmæssige årsager.

Anm. 2 I tabellen er anvendt en 10-cifret nomenklatur, der er baseret på den 8-cifrede KN (Kombinerede Nomenklatur).

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/varer